

MAANDBLAD VOOR ACCOUNTANCY EN BEDRIJFSHUISHOUDKUNDE

ONDER REDACTIE VAN: R. A. DIJKER, G. P. J. HOGEWEG, PROF. TH. LIMPERG JR., A. NIERHOFF EN H. R. REDER.

RUBRIEK REDACTEUREN: UIT EN VOOR DE PRAKTIJK: ABR. MEY EN JAMES POLAK; LITERATUUR: G. J. JACOBS EN J. KOSTER; BESLECHTE

GESCHILLEN: Mr. A. E. J. NYSINGH; — UIT HET BUITENLAND: JAC. H. KRAMER — EFFICIËNTIE: I. ROET Jzn.

MEDEWERKERS TH. ANDRIES, H. J. VAN ARKEL, PROF. Mr. Dr. H. W. C. BORDEWIJK, J. BOSMAN Az., J. P. CROIN, P. J. DAM, E. VAN DIEN, TH. A. DYRBYE Jr., W. H. ELLES, G. W. FRESE, Dr. W. J. HARTMANN, LEONARD JACOBS, S. KONIJN, R. KUIJPER, J. J. M. H. NIJST, J. PAARDEKOOPER, PROF. Dr. N. J. POLAK, F. RINSMA, J. C. SPANGENBERG, J. E. SPINOSA CATTELA, J. F. STARKE, Dr. A. STERNHEIM, PROF. J. G. CH. VOLMER,

SECRETARIS DER REDACTIE - C. VERWEY | UITGEVER: J. MUUSSES - PURMEREND

TESSELSCHADESTR. 15 - AMSTERDAM, TEL. 26600 | TELEFOON 77 - GIRO No. 15062

DE COPIE VAN INGEZONDEN BIJDRAGEN WORDT NIET TERUGGE-
GEVEN. - NADRUK IS GEOORLOOFD, ZOO DE BRON WORDT GE-
NOEMD. - BOEKEN TER RECENSIE EN ALLE ANDERE STUKKEN
VOOR DE REDACTIE ZENDE MEN AAN DEN SECRETARIS.

VERSCHIJNT MAANDELIJKS, BEHALVE IN DE MAAND AUGUSTUS.
ABONNEMENT PER JAAR F 10 — FRANCO PER POST F 10.24, BUITEN-
LAND F 10.60. MEN ABONNEERT ZICH VOOR DEN GEHEELEN
JAARGANG

INHOUD

Van de Redactietafel	Blz. 97
De Rijksdiensten en de Staatsbegroting	98
door A. Nierhoff	
Accountancy in de Vereenigde Staten van Amerika	99
door Dr. J. G. Schoup	
Het Gemeentelijk Grondbezit	100
door J. Siblesz Jr.	
Fiscaliteiten	102
door J. H. Hageman	
Efficiëntie	104
Red. I. Roet Jzn.	
Eenige opmerkingen over „voorgenomen consumptie”	
Archiefklassificatie	107
door H. Hymans (Slot)	
Uit het Buitenland	110
Red. Jac. H. Kramer	
Company Reconstruction — Insurance Companies’ Accountants — Report Writing	
Uit en voor de Praktijk	112
Red. Abr. Mey, James Polak	
Opgave 17, Afd. 2 (Onderzoek in verband met aan- geboden accoord)	

VAN DE REDACTIETAFEL

Vragenbus

Wij hebben besloten tot het opnemen van een rubriek ge-
naamd *Vragenbus*, waarin wij ons voorstellen vragen, die tot
ons komen op het gebied van Accountancy en bedrijfshuishoud-
kunde te beantwoorden. Wij verzoeken den lezers, die ons vra-
gen ter beantwoording wenschen voor te leggen, die te zenden
aan den Secretaris der Redactie. Wij merken hierbij op, dat wij
de grenzen, waarbinnen wij bereid zijn vragen te beantwoorden
zeer ruim willen stellen, zoodat wij zoowel die van juridischen
als die van bedrijfshuishoudkundigen aard daaronder begrijpen
met één woord alle onderwerpen, die voor den accountant in
de uitoefening van zijn beroep van belang zijn.

Anderzijds spreekt het van zelf, dat de vragen moeten blij-
ven binnen het gebied, dat ons blad dienen wil.

Wijzigingen staf

Het is ons zeer aangenaam te kunnen mededeelen:

1e. dat wij de heeren *G. J. Jacobs* en *J. Koster* bereid hebben
bevonden de redactie op zich te nemen van de rubriek „Lite-
ratuur”, die de heer *Dr. A. Sternheim* wegens gemis aan tijd
niét langer kan verzorgen;

2e. dat de heeren *Th. A. Dyrbye Jr.*, *S. Konijn*, *J. C. Spangen-
berg* en *J. E. Spinosa Cattela* hun vaste medewerking hebben
toegezegd.

Daarentegen doet het ons leed te moeten berichten, dat de
heer *A. H. Grondel* zich heeft genoodzaakt gezien „wegens
voortdurend tijdsgebrek” af te treden als redacteur van „Uit
en Voor de praktijk”. De heer *Grondel* heeft jaren lang zijn
krachten aan deze rubriek gewijd, eerst in „Accountancy”, later
in dit blad en dit moeilijke werk steeds op voortreffelijke wijze
verricht. Talloos zijn de assistenten, die van zijn opgaven, uit-
werkingen en beoordeelingen hebben geprofiteerd. Deze ru-
briek-redacteur behoorde tot die menschen, waarmede samen
te werken voor een redactie een voorrecht is. Steeds kon men
op hem aan en wat hij deed, deed hij goed. Daarom zien wij
hem noode gaan. Wij danken hem van harte voor wat hij voor
het blad heeft gedaan. Wij zijn gelukkig hieraan te kunnen toe-
voegen, dat de heeren *Abr. Mey* en *James Polak* de rubriek
„Uit en Voor de praktijk” op de gebruikelijke wijze zullen
blijven verzorgen.

De deelneming aan de wedstrijden

Wij maken van deze gelegenheid gebruik de studeerende
lezers in het bijzonder op de rubriek „Uit en Voor de praktijk”
opmerkzaam te maken. De verzorging eischt veel tijd en toe-
wijding en dat wij haar aanhouden geschiedt in de overtuiging,
dat den studeerenden daarin een krachtige steun wordt ge-
boden. Doeh nu werden reeds twee maanden achtereen geen
uitwerkingen ontvangen: zoowel aan de opgave No. 13 (inrich-
ting administratie van in- en verkoopcontracten bij koffie im-
porteur) als aan No. 14 (Contrôle gasfabriek) heeft blijkbaar
niemand zich gewaagd.

Het is mogelijk, dat hier het toeval in het spel is en het
straks zal blijken, dat de animo, die vroeger voor deze rubriek

bestond, ook thans nog aanwezig is. Wij hopen daarvan het beste, want het zou ons spijten een rubriek te laten vervallen, die voor de studeerende assistenten en voor menig jeugdig accountant van groote waarde kan zijn.

Dat van opgave No. 14 geen uitwerkingen werden ontvangen, kan zijn oorzaak vinden in de omstandigheid, dat het Aprilnummer, waarin zij was opgenomen, bijzonder laat verscheen en men kan hebben gemeend, dat daardoor de inleveringstermijn feitelijk verstreken was, vóórdat de uitwerkingen konden worden ingezonden. Wij geven daarom alsnog gelegenheid tot inzending van uitwerkingen, die dan vóór 25 Augustus moeten zijn ontvangen.

Ten slotte deelen wij mede, dat door de vriendelijke medewerking van den uitgever aan de beide winnaars der eerste afdeling en aan den winnaar der tweede afdeling ieder een prijs kan worden toegekend.

In de 1e afdeling zijn dit de heeren *L. A. Bakker, Alhier*, en *C. A. van Roozendaal*, Tilburg, en in de 2e afdeling is het eveneens genoemde heer *Bakker*. Wij verzoeken hun aan den heer *J. Muusses* mede te deelen, welke boeken zij wenschen te ontvangen. Per prijs mag f 10.— worden besteed.

Ter herinnering

In Augustus verschijnt geen nummer.

DE RIJKSDIENSTEN EN DE STAATSBEGROOTING

Eenigen tijd geleden werd in de dagbladen medegedeeld, dat de Regeering het wetsontwerp tot aanwijzing van den Rijksgebouwendienst als Staatsbedrijf had ingetrokken. Dit stond in verband met het voornemen der Regeering om voor alle takken van dienst bij den Staat eene commerciële boekhouding in te voeren. Daar de aanwijzing van den Rijksgebouwendienst als Staatsbedrijf alleen zou geschieden om een commercieel inzicht te krijgen, was het genoemde wetsontwerp overbodig geworden.

Het wil ons voorkomen, dat eene reorganisatie van onze Staatsbegrooting noodzakelijk is. De tegenwoordige begrooting geeft eene ver doorgevoerde gedetailleerde opsomming van uitgaven. Eene rationeële indeeling ontbreekt: een duidelijk overzicht van de uitgaven in hun onderling verband wordt niet verkregen en van eenig *inzicht in de resultaten van een Dienst is geen sprake*. De meest heterogene uitgaven worden in een begrotingspost aangetroffen. Een „uitgewerkte en toelichtende staat behorende bij de raming van posten” geeft dan wel meermalen een min of meer uitgebreide detaillering. Belangrijke uitgaven als: pensioenen, wachtgelden, uitkeeringen aan het algemeen burgerlijk pensioenfonds, kosten wegens de afschaffing van portvrijdommen, bijdragen in de kosten van den gebouwendienst, worden in één bedrag op een hoofdstuk der Staatsbegrooting aangetroffen. Een verdeling van deze kosten heeft niet plaats.

Voor den Rijksgebouwendienst, ressorteerende onder het Departement van Financiën, komt op het hoofdstuk Financiën eene verdeling van de uitgaven over de verschillende Departementen voor. Deze uitgaven, die op de verschillende hoofdstukken der Staatsbegrooting zijn terug te vinden, luiden als volgt:

a. Reis-, verblijf-, verplaatsingskosten, enz. van ambtenaren van den Rijksgebouwendienst.

b. Onderhoud, herstei, verbetering en lasten van gronden en gebouwen.

c. *Bouw, aan- en verbouw van gebouwen, aankoop van gronden en gebouwen*, aanschaffing van meubilair voor eerste inrichting.

d. Huur, inrichting en onderhoud van perceelen tijdelijk bij het Rijk in gebruik.

De uitgaven voor nieuwbouw en aankoop van gronden drukken op één jaar, zoodat de Minister van Financiën dikwijls bezwaren moet maken om deze toe te staan. Noodzakelijke uitgaven blijven daardoor dikwijls achterwege, terwijl de duur van loopende werken soms moet worden gerekt. Aan den bedrijfs-economischen eisch, dat ieder jaar slechts mag worden belast voor een gedeelte van het voor nieuwbouw en aankoop van gronden uitgegeven bedrag, wordt niet voldaan. Bij de wet van 13 Juli 1914 werd eenige verbetering aangebracht. Een Bouwfonds voor het stichten en afwerken van onder de Departementen van Binnenlandsche Zaken en Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen ressorteerende gebouwen werd toen ingesteld. Ten bate van dit fonds werden ieder jaar bijdragen geboekt. Op de begrooting van de twee genoemde Departementen werd hiertoe in uitgaaf gebracht:

1°. Gemiddelde van de bedragen in de laatste 7 jaren aan nieuwe gebouwen ten koste gelegd.

2°. Te beginnen met 1916 2 % van de uitgaven voor nieuwe gebouwen (afschrijving).

Met rente over de in gebouwen vastgestelde kapitalen werd blijkbaar geen rekening gehouden.

Voor de overige departementen bleef de oude toestand gehandhaafd.

Het invoeren van eene boekhouding voor de Rijksdiensten zal belangrijke wijzigingen brengen in de samenstelling van de Staatsbegrooting. De posten, die betrekking hebben op de verschillende Diensten, zullen uit de begrooting moeten worden gelicht. Iedere dienst krijgt, voor zoover dit thans nog niet het geval is, een eigen beheer, waarvan de handelingen in eene afzonderlijke boekhouding worden aangeteekend. Een inzicht zal worden verkregen van de kosten van elk onderdeel van een Dienst, alsmede van het nadeelig saldo van een geheel Dienst. Verder zal het kapitaal, in een bepaalden Dienst vastgesteld, in de boekhouding worden opgenomen en op eene jaarlijkse balans tot uitdrukking worden gebracht. Alleen de uitkomsten van het Dienstjaar worden in de begrooting opgenomen.

De reorganisatie zal van ingrijpenden aard zijn, wanneer zij gelijksoortige Diensten betreft, die onder verschillende Departementen ressorteeren. Deze Diensten werden tot heden door de Departementen afzonderlijk beheerd. Zij zullen van de departementale indeeling moeten worden losgemaakt en in één bedrijf worden gecentraliseerd. De centrale Dienst wordt de leverancier van de verschillende Departementen en zal economischer kunnen werken dan de afzonderlijke Diensten, waardoor belangrijke voordeelen worden verkregen. Voor eene vereniging van Diensten in één bedrijf zal in de eerste plaats de Dienst der Rijksgebouwen in aanmerking komen. *Technisch* is met de centralisatie van den Rijksgebouwendienst reeds eenige jaren geleden een aanvang gemaakt. Nu het Wetsontwerp tot aanwijzing van den Rijksgebouwendienst als Staatsbedrijf is ingetrokken, zal één Dienst der Rijksgebouwen in het leven moeten worden geroepen, die èn technisch èn administratief als een centraal bedrijf wordt beheerd. Het beheer zal naar bedrijfseconomische regelen moeten worden gevoerd. Daarbij wordt in de eerste plaats gedacht aan den reeds hierboven genoemden eisch, dat op één Dienstjaar slechts een gedeelte van de voor nieuwbouw uitgegeven gelden mag drukken. De uitgaven voor nieuwbouw dienen dan op den buitengewonen dienst der Staatsbegrooting te worden gebracht, terwijl eene geleidelijke afschrijving op de nieuwe gebouwen ten laste van den gewonen dienst zal plaats hebben. Er zal verband moeten worden gelegd tusschen de afschrijving op gebouwen en de aflossing van